

Tendències

Els primers dos mesos d'història del Covid-19

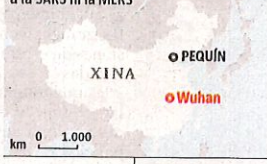
Almenys 2.941 persones han mort a causa del coronavirus, després del brot a la ciutat xinesa de Wuhan. Els primers casos es remunten al 8 de desembre del 2019, encara que la Xina va començar a informar dels casos a partir del dia 31 de desembre

31 de desembre
Es reporten a la Xina els primers casos de pneumònia de causa desconeguda

2019 2020 GENER

5 de gener
La Xina anuncia que els casos desconeguts de pneumònia a Wuhan no corresponen a la SARS ni la MERS

7 de gener
La Xina confirma que ha identificat el virus com un nou coronavirus, inicialment anomenat 2019-nCoV per l'OMS

12 de gener
La Xina comparteix la seqüència genètica del coronavirus perquè els països desenvolupin equips de diagnòstic

11 de gener
Primer mort a la Xina a causa del coronavirus

13 de gener
Comencen a registrar-se casos fora de la Xina. En menys d'una setmana es detecten casos a Taiwan, el Japó, Tailàndia, Corea del Sud i els EUA

Emergència sanitària

Arriben els primers fàrmacs contra el coronavirus

Un compost contra la malària evita pneumònies greus i accelera la curació

Un operari revisant comprimits de cloroquina a Nantong, on s'ha reprès la producció del fàrmac després d'haver estat quinze anys sense fabricar-se

XU CONGUIN / EFE

JOSEP CORDELLA / LEVRE FLAMARIQUE
Barcelona / Madrid

La cloroquina, aprovada contra la malària i algunes malalties autoimmunes, s'ha convertit en el primer fàrmac que ha demostrat eficàcia contra el nou coronavirus. Després de la cloroquina, ve el remdesivir, que es va desenvolupar per a l'ebola i s'està assajant en 761 pacients en

un estudi que es presentarà el 27 d'abril. El segueix el Kaletra, que combina dos fàrmacs creats contra el VIH i que també s'espera que sigui eficaç contra el coronavirus.

Mai abans no s'havien assajat tants tractaments ni amb tanta rapidesa contra una malaltia, cosa que indica el nivell d'emergència que suposa el Covid-19. Hi ha més de cent assajos clínics en curs a la Xina que avaluen la possible eficàcia de tot tipus de tractaments, des d'antivirals fins a modu-

ladors del sistema immunitari, passant per cèl·lules mare, teràpies de la medicina tradicional xinesa i anticossos donats per persones que s'han curat.

Tots aquests assajos es basen en tractaments aplicats inicialment a altres malalties. De cara al futur, investigadors de tot el món estan estudiant el nou coronavirus anomenat SARS-CoV-2 per obtenir teràpies específiques contra aquest virus. No tots els tractaments en estudi seran igual-

ment eficaços i segurs, de manera que molts seran descartats.

Els dos primers que van mostrar eficàcia en assajos amb cultius cel·lulars van ser la cloroquina i el remdesivir, segons van anunciar investigadors de l'Institut de Virologia de Wuhan el 4 de febrer a la revista *Cell Research*. La cloroquina, coneguda des del 1924, és un fàrmac barat i segur que modula el sistema immunitari i que inhibeix la replicació de diferents tipus de vi-

LA VISIÓ DEL METGE

Aïllament i quarantena no són el mateix

Antoni Trilla
Hospital Clínic-Universitat de Barcelona-ISGlobal

Aïllament i quarantena són dues mesures de prevenció fetes servir ocasionalment davant determinades malalties infeccioses. L'aïllament suposa que persones diagnosticades d'una infecció concreta, que és transmissible (contagiosa), se separin (aïllen) de la resta de la població que no està malalta. La quarantena és la separació i restricció de moviments de persones que han estat exposades potencialment a una malaltia infecciosa concreta, per assegurar-se que en cas d'emmalaltir es redueixi el risc que en puguin infectar d'altres. Els dos termes són tècnicament diferents, però en ocasions, especialment en la comunicació amb el públic durant una epidèmia, es fan servir indistintament. Constitueixen part de les denominades genèricament "mesures de distanciament social".

En aquesta epidèmia de Covid-19 veiem com s'aïlla pacients individuals en aquells països on la transmissió encara no és sostinguda ni autòctona, com a Espanya. A la Xina, amb una transmissió molt important i sostinguda, s'han fet servir mesures de quarantena extraordinàries a ciutats senceres que han afectat milions de persones.

La paraula *quarantena* té l'origen a Venècia. No es va fer servir de manera generalitzada fins al segle XIV, durant les diverses epidèmies de pesta que van assolir Europa, per provar de garantir que els vaixells que arribaven a Itàlia des de zones infectades no fossin portadors de l'anomenada "mort negra". Per això se'ls mantenia ancorats en zones específiques separades dels ports. Inicialment aquest període durava 30 dies (*trentino*), però es va estendre fins als 40 dies (*quarantino*), ja que Hipòcrates suggeria que 40 era el nombre de dies que separaven les malalties agudes (infeccions) de les cròniques.

Per poder fer servir aquesta mesura és necessari efectuar una acurada anàlisi dels seus possibles beneficis. La informació i la comunicació són essencials: la gent en quarantena ha d'entendre la situació. Les seves necessitats han de ser previstes i cobertes. La durada de la quarantena ha de ser la més curta possible i no s'ha de modificar tret de per circumstàncies excepcionals. Els efectes adversos de la quarantena i l'aïllament es deuen bàsicament a la imposició d'una restricció de les nostres llibertats. Si la quarantena o l'aïllament són voluntaris (i per això, altruistes), hi ha menys problemes i menys complicacions a llarg termini.

Un cas a l'Equador indica que el virus ja era a Espanya abans del 14 de febrer

Va poder circular durant setmanes abans de detectar-se el primer contagi autòcton

JOSEP CORBELLA Barcelona

Una dona de 70 anys que va arribar a l'Equador el 14 de febrer procedent d'Espanya s'ha convertit en el primer cas de Covid-19 diagnosticat al país, segons va informar ahir la ministra de Sanitat equatoriana, Catalina Andramuñío.

La ministra va descartar que la pacient hagués contret el virus a l'Equador. L'únic cas registrat fins ara a Sud-amèrica és d'un home de São Paulo (Brasil) que va tornar el 21 de febrer del nord d'Itàlia. Per tant, no hi ha proves que el coronavirus hagi circulat fins ara a l'Equador ni a cap altre país sud-americà. "Es tracta d'un cas importat", va afirmar Catalina Andramuñío en declaracions recollides per *Diario Expreso*.

L'única explicació alternativa és que el coronavirus arribés a l'Equador des d'Espanya. Això significaria que el virus ja circulava per Espanya almenys dotze dies abans que es descobrís dimecres el primer cas de contagi autòcton del Covid-19.

El fet que s'hagi detectat la infecció en un pacient hospitalitzat a Torrejón de Ardoz des del 13 de febrer i en un altre d'hospitalitzat a Sevilla des del dia 15 reforça aquesta hipòtesi, ja que presumptament van contreure el coronavirus abans d'ingressar a l'hospital (i, si el van contreure a l'hospital, també devia haver circulat abans).

La dona, de nacionalitat equatoriana i resident a Torrejón de Ardoz, està ingressada a l'UCI d'un hospital de Guayaquil. Va arribar a l'Equador en un vol directe de Madrid a Guayaquil.

Si es confirma que la pacient va resultar infectada abans d'anar a l'Equador o durant el vol, això situaria Espanya en una situació comparable a la d'Itàlia, on els primers casos es van detectar quan ja feia dies que el virus circulava i

després s'han disparat els diagnòstics de coronavirus. A Espanya es van notificar ahir (fins a les nou del vespre) 12 casos nous, que eleven a 53 la xifra de malalts. Ja són deu les comunitats afectades després que es diagnosticassin els primers pacients a Astúries i Navarra.

A la resta del món, el nombre de casos des del començament de l'epidèmia va superar ahir els 85.000 després de registrar-se un notable augment a Corea del Sud i a l'Orient Mitjà, els principals focus de transmissió del coronavirus

Els EUA registren la seva primera mort i Trump es planteja tancar la frontera amb Mèxic per frenar l'epidèmia

juntament amb Itàlia.

A Corea ja hi ha 3.150 persones que han emmalaltit, després de diagnosticar-se 813 casos nous, cosa que representa un augment d'un 35% en un sol dia. A l'Iran, epicentre de l'epidèmia a l'Orient Mitjà, el Govern va elevar ahir el balanç oficial a 593 casos i 43 morts. L'emissora de ràdio *BBC Persian*, citant fonts hospitalàries, situa la xifra real de morts al país en 210.

Els Estats Units, que fins divendres havien detectat 59 casos de Covid-19, van registrar ahir la primera mort. La víctima és una dona d'entre 50 i 60 anys de l'Estat de Washington. Poc després el president Donald Trump va anunciar que es planteja tancar la frontera amb Mèxic per frenar l'expansió del coronavirus, malgrat que a Mèxic només s'hi han detectat quatre casos. No va dir res de tancar la frontera amb el Canadà, on s'han registrat 14 casos.●

rus –inclosos el VIH i els coronavirus–. En els primers quinze assajos clínics fets a la Xina en pacients hospitalitzats per Covid-19, s'ha demostrat que la cloroquina prevé complicacions greus de la pneumònia i que escurça la durada de la malaltia, segons resultats presentats el 19 de febrer a *BioScience Trends*. Davant d'aquests resultats, els autors dels assajos clínics han recomanat a la Comissió Nacional de Salut de la Xina que inclogui la cloroquina en el protocol de tractament del Covid-19.

El remdesivir, per la seva part, és un fàrmac nou que encara no ha estat aprovat per al tractament de cap malaltia. Desenvolupat per la companyia de biotecnologia dels Estats Units Gilead Sciences, actua contra diversos tipus de virus impeding la replicació del seu ARN. Ha mostrat activitat contra coronavirus en ratolins, així com en cèl·lules pulmonars humanes infectades per aquest tipus de virus. Els resultats dels primers assajos clínics amb pacients de Wuhan s'esperen a finals d'abril i, si el fàrmac demostra que és eficaç i segur, la Xina podria aprovar-lo al maig, ha declarat Shibo Jiang, viròleg de la Universitat Fudan de Xangai, a la revista *Nature*. Gilead Sciences ha anunciat aquesta setmana que al març iniciarà dos assajos clínics més del remdesivir amb gairebé mil pacients d'altres països.

L'ESTRATÈGIA: PROVAR-HO TOT

Hi ha més de cent assajos clínics en curs per avaluar tota mena de teràpies

ALTRES CANDIDATS

S'espera que siguin eficaços un medicament creat per a l'ebola i un altre per al VIH

Una estratègia alternativa consisteix no a atacar directament el virus, sinó a actuar sobre el sistema immunitari per mitigar els efectes de la infecció. Amb el coronavirus del SARS, es va observar que algunes de les complicacions més greus es devien a una activació excessiva del sistema immunitari, que desencadenava una reacció immunitària en ocasions mortal. Fàrmacs com el baricitinib, ja aprovat per a l'artritis reumatoide, s'han proposat per reduir la inflamació sense minvar la capacitat dels limfòcits d'atacar el coronavirus.

La medicina xinesa també aporta possibles tractaments, que s'estan provant en quinze assajos clínics en què participen més de 2.000 persones. Un dels més amplis, amb 400 participants, avalua el *shuanghuanglian*, un extracte de la planta *Forzythiae fructus* que s'utilitza des de fa segles contra infeccions. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) col·labora amb científics de la Xina amb l'objectiu que els assajos clínics tinguin el rigor necessari perquè els resultats siguin útils. Segons ha declarat a *Nature* Soumya Swaminathan, de l'OMS, "volem un enfocament científic als assajos de la medicina tradicional".●